

Utbildningsdag

KONTAKT

☎ 076-325 49 58

✉ info@wisemind.se

HiTOP-modellen & P-faktorn

En utbildningsdag om paradigmskiften och dimensionella perspektiv på psykisk ohälsa.

Paradigmskifte inom psykisk ohälsa?

WiseMind bjuder in till en kursdag om nya och breddande perspektiv på psykopatologi. Kan vi till och med tala om ett paradigmskifte i synen på vad psykisk ohälsa är? Välkommen att delta för att få nya perspektiv, men även för att nätverka och utveckla dina tankar med lärarna och andra deltagare på kursen.

Hierarchical Taxonomy of Psychopathology (HiTOP) är ett allt mer etablerat dimensionellt klassificeringssystem som anses kunna ge en mer verklighetsnära bild av vad psykopatologi och personlighetsproblematik är. P-faktorn är ett nytt mått på bred psykisk ohälsa som går att likna med begreppet IQ för intelligens. Den kan placeras på en övergripande nivå i HiTOP-modellen.

Kursens syfte och innehåll

Traditionella sätt att beskriva psykisk sjukdom som diagnossystemen DSM-5 och ICD-10, fokuserar på specifika diagnoser. Det finns en risk att man här missar individens specifika och totala symtombild. Även gränsen mellan psykopatologi och normalitet kan te sig godtycklig. Samsjuklighet och heterogenitet är vanligt förekommande hos alla patientgrupper inom psykiatri. Det är ovanligt att en individ uppvisar en renodlad symtombild och samma diagnos kan uppvisa olika uttryck mellan olika individer.

Hierarchical Taxonomy of Psychopathology (HiTOP) är ett dimensionellt klassificeringssystem uppbyggt i flera lager, introducerat av forskarna Kotov, Krueger med flera, 2017. HiTOP-modellen adresserar begränsningarna i de befintliga diagnosystemen och vill komma till rätta med dagens problem som uppstår då man delar in psykiatriska symtom i specifika diagnoser.

Utbildningsdag

KONTAKT

☎ 076-325 49 58

✉ info@wisemind.se

Psyisk ohälsa beskrivs utifrån HiTOP som ett spektrum och bildar samtidigt en gemensam ram för fortsatta studier av psykopatologi och personlighetsproblematik.

Modellen har en transdiagnostisk ansats, dvs. den avser att identifiera vissa gemensamma underliggande problem vid flera olika diagnoser. Det är ett system som syftar till att främja forskning och vård kring psykisk ohälsa och den utgör ett mer effektivt sätt att förmedla information om riskfaktorer och behandlingsrespons hos individer. På så sätt bedöms modellen kunna bidra till att hälso- och sjukvården skulle kunna fungera bättre i arbetet med att förebygga och behandla psykisk ohälsa.

Ytterligare ett begrepp som bidrar till en förändrad syn på psykisk ohälsa och som även ger en förklaring till den stora samsjukligheten mellan olika psykiatriska diagnoser är P-faktorn. Måttet "p" är en generell faktor för mental ohälsa som avspeglar individens sammanlagda psykopatologi. En individ som får höga poäng på en psykiatrisk skala får vanligtvis även höga poäng på andra sådana skalor. I vissa fall kan tänkas att det skulle vara till större nytta att fastställa en generell P-faktor.

Studier har visat att en sådan generell faktor har kunnat förutsäga patienters vårdbehov, prognos och behov av extra stöd. Forskningen visar vidare att en sådan P-faktor kan indikera risken för ogynnsamma psykiatriska utfall i framtiden. Träffsäkerheten hos P-faktorn tros utifrån nya studier kunna vara lika hög som dagens vedertagna mått på intelligens (IQ).

Kursdagen

Förmiddagen inleds med en allmän introduktion av begreppet P-faktor och tar upp aktuell svensk och internationell forskning kring konceptet.

På eftermiddagen följer en beskrivning av HiTOP-modellen och det ges en inblick i forskningsläget på området. Aktuella verktyg för att fånga in det som modellen beskriver tas upp, samt hur man kan arbeta med den i klinisk verksamhet. Transdiagnostisk bedömning av personlighetsprofiler, samt principer att ta med in i psykologisk behandling beskrivs.

Kursledare

Utbildningsdagen leds av en forskare och en kliniker, båda mycket kunniga inom det aktuella forskningsläget och kring hur man kan förstå psykisk ohälsa.

Erik Pettersson

Senior forskare vid Institutionen för Medicinsk epidemiologi och biostatistik på Karolinska Institutet. Han har genom sin doktorsavhandling och forskning i USA blivit den första som i Sverige bidragit till forskningsfältet om en generell faktor för psykisk ohälsa; P-faktorn. Han publicerade 2020 en forskningsstudie som visade att olika mått av psykisk ohälsa kan slås samman till ett enda index, nämligen P-faktorn.

Thomas Rosén

Leg. psykolog med 20 års erfarenhet av utredning och behandling inom såväl barn- och ungdomspsykiatri som vuxenpsykiatri, samt beroende- och missbruksvård. Även Leg. psykoterapeut och handledare som utbildar och föreläser kring utredningsmetodik och personlighetsstörningar.

Utbildningsdag

KONTAKT

☎ 076-325 49 58

✉ info@wisemind.se

Lärandemål

Efter genomgången kurs förväntas deltagarna ha erhållit följande kunskaper:

- Problematisering av det nuvarande diagnosbegreppet.
- Terminologi och modeller kring den nya synen på psykisk ohälsa i form av P-faktorn och HiTOP.
- Kännedom om mätinstrument för bred skattning av psykisk ohälsa.
- Praktisk tillämpning av P-faktorn och HiTOP som modeller för att förstå psykisk ohälsa i den kliniska vardagen.

Målgrupp

Kursen riktar sig till psykologer, psykoterapeuter, psykiatriker, kuratorer, psykiatrisjuksköterskor och övriga yrkesgrupper med grundläggande psykiatriutbildning som möter personer med en samsjuklighet och komplex psykiatrisk problematik. Även studenter inom dessa utbildningsområden kan ha glädje av kursen.

Datum och plats

13 oktober 2022

kl 9:00 - 16:30

I Stockholm, mer information om plats kommer i separat mail. Även digitalt deltagande möjligt via Zoom

Deltagande

Som deltagare väljer du om du är med på plats i Stockholm och då även deltar i gemensma lunch- och fikastunder, eller om du önskar att delta digitalt via Zoom. Kursdagen kompletteras med material som ges inför och efter kursdagen via WiseMinds kursplattform.

Pris

3400 kronor + moms

inkl. lunch, för- och eftermiddagsfika för er som är på plats.

Kontakt och anmälan

Anmäl Dig genom att fylla i "Kursanmälan"

på: wisemind.se

Mail: info@wisemind.se

Mobil: 073-619 83 66

Sista anmälningsdag är 2022-09-30